

Sokan nem tudják: az élettársak nem törvényes örökösei egymásnak

Még mindig sokan nincsenek tisztában az élettársak vagyoni viszonyaival, **az emberek harmada ismeri csak az élettársakra vonatkozó öröklési szabályokat** - derült ki a Magyar Országos Közjegyzői Kamara (MOKK) felkérésére készített közvélemény-kutatásból.

A felmérésből kitűnik, a korábbinál némileg többen ismerik az élettársak vagyoni viszonyaira vonatkozó szabályokat, de **még mindig nagyon sok a tévhit**. Miközben csaknem egymillióan élnek élettársi kapcsolatban, az embereknek csak körülbelül fele tudja, hogy **az élettársakra a házastársaktól eltérő vagyoni szabályok vonatkoznak**.

Kiderült az is, csak minden harmadik megkérdezett tudja, hogy **az élettársak automatikusan nem örökölnek egymás után**; sokan csak párjuk halála után szembesülnek azzal, hogy végrendelet híján semmire sem jogosultak a hagyatékból.

A magyaroknak mintegy fele tud arról, hogy az élettársakra nem ugyanazok a szabályok vonatkoznak, mint a házastársakra. A vizsgálat kimutatta azonban, hogy a lakosság másik fele tévhitben él, ráadásul az élettársi kapcsolatban élők között az átlagnál nagyobb a rosszul válaszolók aránya.

Az elmúlt évtizedekben folyamatosan nőtt az élettársi kapcsolatok száma, a legutóbbi, 2016-os KSH-felmérés szerint minden tizedik magyar választotta ezt az együttélési formát a házasság helyett. Friss arányokat az ez évi októberi népszámlálás után lehet majd tudni - jegyezték meg.

Az MOKK kitér arra, hogy **a házaspárokkal ellentétben a törvény szerint az élettársak együttélésük ideje alatt is önálló vagyonszerzők maradnak**, ezért ettől eltérő megegyezés, például élettársi vagyoni szerződés hiányában jogilag, a törvény alapján **nem keletkezik közös vagyonuk**. Hogyha szétválnak, nem fele-fele alapon osztozkodnak, mint a házaspárok, hanem **annyit követelhetnek a másiktól, amennyivel a vagyonszaporulat szerzéséhez hozzájárultak**.

A közlemény idézi Tóth Ádámot, a kamara elnökét, aki szerint ha egy pár hosszabb távon együtt marad, érdemes tisztázniuk a vagyoni viszonyaikat. **Az élettársi vagyoni szerződéssel hasonlóképp gondoskodhatnak a közös életük alatt keletkezett vagyonuk sorsáról, mint a házastársak**. Egy ilyen szerződésben részletesen szabályozhatják, ki mivel járul hozzá a közös költségekhez, és mire tarthat igényt.

Hozzátette: **a szerződés azonban csak akkor érvényes, ha közjegyzői okiratba vagy ügyvéd által ellenjegyzett magánokiratba foglalták. Az otthon, egymás között írt megállapodás akkor is érvénytelen, ha azt tanúk is aláírták** - hívta fel a figyelmet.

Az öröklésben is jelentős különbség van a házaspárok és az élettársak között. A törvényes öröklési rend szerint a házastársat a közösen lakott ingatlanon és a felszerelési, berendezési tárgyakon

haszonélvezeti jog illeti meg, míg a tulajdonjog az elhunyt leszármazóira száll. Az özvegynek a hagyaték többi részéből pedig egy gyermekrész jár.

Az élettársak azonban nem törvényes örökösei egymásnak, ezért végrendelet nélkül semmit nem kapnak a párjuk után, és ha nincs tulajdonrészük a közösen lakott lakásban, ki is költöztethetik őket az örökösök. Sokan csak a hagyatéki tárgyaláson döbbennek rá, hogy hiába éltek együtt évtizedekig, és **hiába született közös gyermekük is, ettől még nem lesznek örökösei egymásnak.**

Ezért, ha az élettársak gondoskodni szeretnének a társukról haláluk esetére, érdemes végrendeletet készíteniük - ajánlja a közjegyzői kamara. A közjegyző által készített végrendelet előnye, hogy biztosan megfelel a formai és tartalmi követelményeknek, ezért nem lehet sikeresen megtámadni. Emellett biztosan előkerül a hagyatéki eljárásban, a közjegyző ugyanis az általa készített végrendelet tényét minden esetben bejegyzi a végrendeletek országos nyilvántartásába.

A MOKK megbízásából készült közvélemény-kutatás adatai azt mutatják, hogy kismértékben javult a magyar lakosság tudásszintje az élettársak vagyoni jogi kérdéseivel kapcsolatban az egy évvel korábbihoz képest.

Még idén a megkérdezettek 35 százaléka volt biztos abban, hogy végintézkedés nélkül nem örököhetnek egymás után az élettársak, és 40 százalék tudta rosszul, addig 2021-ben még csak az emberek negyede válaszolt jól, fele pedig rosszul. A megkérdezettek 25 százaléka pedig nem tudott válaszolni.

Szintén sokan, a megkérdezettek harmada él abban a tévhitben, hogy az élettársak pont ugyanazokra a családi kedvezményekre és támogatásokra jogosultak, mint a házaspárok, és csak tízből négy válaszoló tudta, hogy nem jogosultak az összes kedvezményre. Azt is kevesen, csak a felmérésben résztvevők harmada tudta helyesen, hogy **az élettársi kapcsolatban nem válik közössé a felvett hitel vagy bármilyen tartozás.**

Ugyanakkor a megkérdezettek mintegy kétharmada tisztában volt azzal, hogy **az élettársak is köthetnek vagyoni jogi szerződést**, amelyben tisztázhatják vagyoni viszonyaikat.

Majdnem nyolcvan százalékuk pedig azt is tudta, hogy ha az élettársak közjegyző előtt nyilatkoznak kapcsolatuk fennállásáról, ami több családtámogatás előfeltétele, akkor a nyilatkozat tényét a közjegyző - erre irányuló kérelmük esetén - bejegyzi az élettársi nyilatkozatok nyilvántartásába - olvasható a közleményben.